

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча
набыць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

СТАЛІЦА

Мінск абагнаў Берлін, Пекін і Токіа

*Праўда, на наказчыку, які сведчыць аб тым,
што наша сталіца нязручная для жыцця.*

На нарадзе па пытаннях будаўніцтва на тэрыторыі Мінскай вобласці жылых раёнаў для жыароў сталіцы старшыня Мінскага гарвыканкама **Мікалай Ладуцкі** прывёў у якасці прыкладу сітуацыю па шчыльнасці насельніцтва ў буйных гарадах і сталіцах свету.

Так, у Мінску жыве 6,2 тысячы чалавек на 1 кв.км, у Санкт-Пецярбургу — 3,6 тысячы чалавек, у Берліне — 3,85 тысячы, у Пекіне — 4,1 тысячы, у Шанхай — 3,7 тысячы, у Токіа — 5,7 тысячы, у Мюнхене — 4,4 тысячы. Для параўнання: у мінскім мікрараёне «Паўднёвы Запад» шчыльнасць насельніцтва складае 18 тысяч чалавек на 1 квадратны кіламетр.

Мікалай Ладуцкі прызнаў, што Мінск стаў дастаткова ўшчыльным горадам, і гэта пачынае адбывацца не толькі на рэалізацыі праграм жыллёвага будаўніцтва, але адбываецца на інжынерна-транспартнай інфраструктуры, на экалогіі горада і сацыяльнай сітуацыі.

ПУЛЬС

Апошняя надзея

Прэм'ер-міністр Беларусі **Міхал Мясніковіч** прыбыў з афіцыйным візітам у Кітайскую Народную Рэспубліку. Візіт будзе доўжыцца да 23 студзеня.

За гэты час кіраўнік беларускага ўрада сустрэнецца са старшынёй КНР **Сі Цзіньпінам**, правядзе афіцыйныя перамовы з прэм'ерам дзяржавы **Кітай Лі Кяцянем** і іншымі афіцыйнымі асобамі.

Нагадаем, што Кітай застаецца ці не адзінай надзеяй Беларусі на сур'езную фінансавую дапамогу. Аднак пакуль шырока аанасаванія сумесныя праекты выклікалі больш расчаравання, чым радасці.

Згубіліся на... радзіме

13 працэнтаў насельніцтва планеты хочучы пакінуць краіну свайго сталага пражывання і пераехаць жыць у іншую.

Пра гэта сведчаць вынікі апытанняў, праведзеных сацыялагічнай службай **Гэлапа** у 2010—2012 гадах у 154 краінах.

Сацыялагі вызначылі «індэкс чыстай патэнцыйнай міграцыі». Ён мае для адных краін адмоўную вартасць (больш людзей хочучы з краіны эміграваць, чым пераехаць у яе), а для іншых — станоўчую (сюды людзі наогул хочучы пераязджаць). Гэты індэкс для Беларусі роўны -14%. За апошнія гады жаданне эміграваць сярэдн беларусаў вырасла як мінімум на 3 працэнты.

Увесь у даўгах

«Беларусбанк» запазчыў у замежных крэдытараў амаль 2 мільярд долараў.

Пра гэта інфармуе **БелаПАН** са спасылкай на прэс-службу банка, якая паведаміла пра вынікі працы ўстановаў за 2013 год.

Нагадаем, што «Беларусбанк» з'яўляецца самым буйным банкам краіны.

Небяспечная прафесія

Труп прадаўца знойдзены ў адным з харчовых магазінаў **Уша-чэ** (Віцебская вобласць).

Пра гэта паведаміла афіцыйны прадстаўнік управлення Следчага камітэта па Віцебскай вобласці **Іна Гарбачова**. Загінуўшая — жанчына 1958 года нараджэння.

У ходзе агляду месца здарэння было устаноўлена, што з крамы выкрадзена вырочка ў памеры каля 2,5 мільёна рублёў. Нагадаем, што гэта не першы выпадок, калі прадаўцы невялікіх крам гінуць прама на працоўным месцы ад рук злачынеццаў. Так, пасля аналагічнага нападу ў **Лідзе** напрыканцы мінулага года загінуў адразу дзве прадаўчыцы.

СДЕЛКА

«Белгипс» продали россиянам

Российская корпорация «Волма» сумела опередить немецкий Knauf в борьбе за покупку госпакета акций ОАО «Белгипс». Это следует из Указа президента от 16 января 2014 г. №34 «О некоторых вопросах открытого акционерного общества «Белгипс».

Документом, который принят в целях развития производства строительных материалов на основе гипса», предусмотрена прямая продажа 99,5% акций ОАО «Белгипс» за 5,27 миллиона долларов российской корпорации «Волма».

Условием продажи госпакета является инвестирование в «Белгипс» до 1 июля 2018 года не менее 43 миллионов евро, из которых 24,7 миллиона должны быть внесены до 30 июня 2016 года. Инвестиции будут направлены как на модернизацию действующего производства «Белгипса», так и на строительство нового завода. В частности, в течение двух ближайших лет должна быть проведена модернизация действующей линии по производству гипскартонных листов с увеличением ее мощности. Для этих целей планируется инвестировать не менее 2,5

миллиона евро. Кроме того, до 1 июля 2018 года должен быть построен и введен в эксплуатацию завод по производству строительных материалов на основе гипса в поселке Гатово Минского района. Завод будет

включать линии по производству пазогребневых плит, сухих строительных смесей, гипскартонных листов. Инвестор обязан сохранить до 1 июля 2018 года существующее количество рабочих мест в ОАО «Белгипс».

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Госпредприятия массово готовятся к продаже

В 2014—2016 годах предлагается преобразовать в ОАО для последующей продажи 40 госпредприятий.

Кстати, в прошлом году путем преобразования республиканских унитарных предприятий в Беларусь создано 51 ОАО. В их числе такие крупные предприятия, как **Минский тракторный завод**, **Гомельский завод сельскохозяйственного машиностроения «Гомсельмаш»**, **Минский электротехнический завод имени В.Козлова**, **Национальная авиакомпания «Белавиа»**, **«Минск Кристалл»** и другие.

ВЫБАРЫ

Першая падножка

Ніводна з ініцыятыўных груп па вылучэнні кандыдатам у дэпутаты старшыні Аб'яднанай грамадзянскай партыі **Анатоль Лебедзькі** не зарэгістравана.

Такія ж сітуацыя напала на і старшыню Партыі БНФ **Аляксея Янукевіча**.

Анатоль Лебедзька спрабаваў зарэгістраваць 7 ініцыятыўных груп. З іх чатыры — у Цэнтральным раёне: па Вясянскай акрузе №39, Заслаўскай №40, Старавіленскай №41, Нававіленскай №42 — і тры ў Савецкім раёне: па Машэраўскай акрузе №47, Куйбышаўскай №46 і Багдановіцкай акрузе №45. Фармальнай прычынай для адмовы стаў артыкул 60 Выбарчага кодэкса, згодна з якім грамадзянін можа вылучацца кандыдатам у дэпутаты мясцовага Савета толькі па адной выбарчай акрузе адпаведна тэрытарыяльнага ўзроўню. Такія змена была ўнесена ў Выбарчы кодэкс увосень мінулага года падчас апошняга рэфармавання выбарчага заканадаўства.

Сам Анатоль Лебедзька адмову ў рэгістрацыі назваў рэфлексій улад. «Я публічна агучыў, што рэгістрацыя мне патрэбна толькі для таго, каб

збіраць подпісы за адстаўку ўрада і за адмену аўтападатку. Адмова — гэта рэфлексія менавіта на гэтую задачу і мэту. Пад гэты папросту «падбілі» артыкул Выбарчага кодэкса. Хаця нават па гэтым артыкуле яны муслі зарэгістраваць першую групу, а накіонт астатніх шасці і папрасілі прыйсці для рэгістрацыі толькі адну ініцыятыўную групу». Але ж яны адмаўляючы ў рэгістрацыі ўсіх самі груп. Таму гэта абсалютна палітычнае рашэнне: не даць мне магчымасць працаваць з людзьмі ў кепскай сацыяльна-эканамічнай сітуацыі, калі незадаволенасць уладамі і без таго высокая», — заявіў палітык.

Тым часам у Астравецкім раёне зарэгістравалі адразу дзве ініцыятыўныя групы палітлічкі **Анатоль Лебедзькі** **Мікалая Уласевіча**. Праўда, ужо ўчора днём яму патэлефанавалі і папрасілі прыйсці для рэгістрацыі групы. Анатоль Лебедзька не выключае, што сёння рашэнне аб рэгістрацыі будзе скасавана. «Яны папросту адразу не сцямілі, а цяпер дадуць задні ход», — сказаў Лебедзька.

Лідар Партыі БНФ **Аляксей Янукевіч** спрабаваў зарэгістра-

ваць дзве ініцыятыўныя групы — у Заводскім раёне па **Убарэвіцкай акрузе №7** і ў **Першамайскім раёне** па **Акадэмічнай акрузе №48**. Палітык зазначае, што заканадаўства не забараняе рэгістрацыю некалькіх ініцыятыўных груп, бо ідзе падмена паняццяў пра вылучэнне кандыдата і рэгістрацыю ініцыятыўных груп. «Улады на свой лад тракуюць абноўленую рэдакцыю Выбарчага кодэкса, каб яшчэ больш абмежаваць магчымасці апазіцыйных партый для камунікацыі з выбаршчыкамі. У час выбараў у 2012 годзе апазіцыя шырока выкарыстоўвала этап збору подпісаў дзеля працы з грамадствам, у тым ліку праз рэгістрацыю ініцыятыўных

груп у некалькіх акругах. Улады прыбралі адну з нормаў, якой апазіцыя карысталася на этапе збору подпісаў, каб не дапусціць пераўтварэння месцовых выбараў у паўнаўтварасную агульнаапазіцыйную палітычную кампанію. Мы з гэтай трактоўкай не згодны і будзем абскарджваць рашэнні акруговых камісій у Мінскай гарадской камісіі. Калі гэта не дапаможа, то будзем звяртацца ў суд. Бліжэйшым часам планую скарыстацца шляхам партыйнага вылучэння ад Мінскай гарадской арганізацыі Партыі БНФ. Буду вылучацца ў Мінскі гарсавет», — сказаў Аляксей Янукевіч.

Інакш працталі Выбарчы ко-

даж у Партыі левых «Справядлівы свет», і тут з рэгістрацыйнай ініцыятыўнай групой праблем не ўзнікла. Лідар партыі **Сяргей Калякін** паведаміў: «У нас зарэгістравалі ўсе групы, якія падавалі дакументы. Нашы кандыдаты будуць балтавацца і ў Мінскай гарадскі Савет, і па ўсёй краіне таксама. Я сабіста дакументаў на рэгістрацыю ініцыятыўнай групы пакуль не падаваў, бо буду вылучацца ад партыі».

Сябры руху «За Свабоду» атрымалі рэгістрацыю 75 ініцыятыўных груп. Праўда, намеснік старшыні арганізацыі **Аляксей Лагінец** не атрымаў рэгістрацыю па той жа прычыне, што і Анатоль Лебедзька і Аляксей Янукевіч.

ТЫМ ЧАСАМ

Група па сувязях з Беларуссю ў Еўрапейскай парламенце, якую ўзначальвае **Філіп Камчарак**, накіравала запыт у Еўрапейскую камісію па факце брутальнага затрымання лідара Аб'яднанай грамадзянскай партыі **Анатоль Лебедзькі** 12 снежня і рашэння суда ў дачыненні да беларускага палітыка. Нагадаем: 12 снежня палітыка затрымалі калі той выйшаў з пад'езда свайго дома. Яго трымалі ў міліцыйскай аўтомабілі, а потым людзі ў цывільным на машыне звазілі Лебедзьку ў Курапаты і ў крэматыорый. За тыдзень да затрымання палітык збіраў подпісы каля **Камароўскага** рынку за адмену аўтападатку і за адстаўку ўрада. 18 і 19 снежня на гэтым месцы ўжо стаў пікет з лагатыпам «Белая Русь».

Лідар Партыі БНФ **Аляксей Янукевіч** спрабаваў зарэгістра-

Любоў ЛУНЁВА.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА,
профессор,
доктор
экономических наук

Вновь обещания

Окончательные итоги работы белорусской экономики за минувший год еще подводятся. Однако многие показатели уже известны. Как известны и основные прогнозные параметры, которые запланированы на нынешний год.

Ни те, ни другие, увы, не вселяют оптимизма, и властям все сложнее убеждать народ в том, что мы идем правильным путем. Припоминается крылатая фраза одного из генеральных секретарей КПСС — «верной дорогой идете, товарищи!». Минским товарищам к концу 2015 года обещана средняя зарплата 1000 долларов. Премьер обещает, что 2014 год будет «переломным» (вспоминается советский лозунг — третий, решающий год пятилетки). Обещает, что мы уйдем от диктата валовых показателей и упор будет сделан на показатели качества, за завершением переход на самофинансирование и т.д. Лично меня такие пропагандистские лозунги отсылают к временам моей (и премьера) молодости. Будто ничего и не менялось.

Но вернемся к экономическим показателям. На декабрь 2013 года годовой рост ВВП зафиксирован 0,9%. На октябрь он составлял 1,1%. Комментарий излишни. Вместо намеченной инфляции 12% мы получили за прошлый год 16,5%. Только декабрь дал 2,4%. На этот год запланирован рост цен на потребительском рынке 11%. Чтобы снизить инфляцию, Нацбанк должен проводить более жесткую денежно-кредитную политику, что он и обещает делать. Между прочим, обещает каждый год. Прирост кредитов реальному сектору должен быть в этом году 16—19%. 19% были обещаны и на 2013 год. По факту требования банков к экономике вместе с кредитами Банка развития приросли за 30%. Нацбанк также планировал рост золотовалютных резервов в 2013 году на 300—700 миллионов долларов. Однако за прошлый год они сократились на 1444 миллиона — до 6651 миллиона долларов. Виною этому — отрицательное сальдо торгового баланса и те-

кущего счёта платёжного баланса, который учитывает и экспортные пошлины, уплачиваемые в российский бюджет. Нацбанк, естественно, планировал активный торговый баланс. Но валютная выручка за январь—ноябрь прошлого года сократилась по сравнению с аналогичным периодом 2012 года на 6,8 миллиарда долларов. Сальдо по внешнеторговому операциям с товарами сложилось отрицательным в 3,6 миллиарда долларов. Операция с услугами дали традиционно положительное сальдо в размере 2,5 миллиарда. Общий итог торгового баланса, как видим, пассивный.

Под прессом девальвационных ожиданий давило на валютный рынок и население. В декабре чистая покупка наличной и безналичной валюты физическими лицами достигла 475,4 миллиона долларов. А за весь прошлый год население купило валюты больше, чем продало, на 2,38 миллиарда долларов. Примерно так же вели себя и юридические лица, включая нерезидентов. Нет никаких оснований считать, что их поведение изменится сегодня. Все понимают, что 2-миллиардный российский кредит лишь слегка, на короткий период, подправит ситуацию. Тем не менее Нацбанк и правительство вновь планируют активный торговый баланс. Расчет, видимо, делается на то, что первые полгода Россия поставит нефти 11,5 млн тонн — столько же, сколько желали белорусы, и за счёт этого увеличится экспорт нефтепродуктов. Экономические власти надеются и на то, что негативные последствия «калининской войны» с «Уралкалем» постепенно сойдут на нет, цены на мировом калийном рынке поднимутся. А российский партнер, как блудный сын, вернется в лоно прежнего картеля с белорусами, забыв о «деле Баумгертнера».

Обещает сбалансировать доходы и расходы консолидированного бюджета, принятого на 2014 год, и Министерство финансов. В прошлом году, правда, невозможно не получилось, дефицит составил всего 0,5% к ВВП.

Структура бюджета стала еще более стабильной. Основные платежи в доходную часть бюджета дадут косвенные налоги — НДС, акцизы, которые, по сути, платят покупатели. В расходной части консолидированного бюджета с учетом ФСЗН доля чиновничье-силового блока, куда входят такие статьи, как общегосударственные расходы, обслуживание госдолга, национальная оборона, органы внутренних дел, судебная власть и т.п., занимает примерно одну треть, тогда как, например, в бюджете 2012 года она составляла порядка 28%. На социальный блок, представленный расходами на здравоохранение, образование, физкультуру и спорт, СМИ, ФСЗН, в нынешнем бюджете приходится примерно 27%. Тогда как на долю социального блока в бюджете 2012 года приходилось порядка 30%. Структурный тренд очевиден, как и понятно, какие расходы обеспечиваются в первую очередь, какие, как всегда, по остаточному принципу. Вместо того, чтобы придать бюджету антикризисный характер, власти делают наш бюджет все более «социально ориентированным», то есть с точностью до наоборот. Почему не предусмотрено резкое увеличение поступлений от продажи госсобственности, земельных участков, других неналоговых доходов? До каких пор будут получать мизерные зарплаты учителя, врачи, будут пенсии, ставящие пенсионеров на грань выживания? Эти и множество других вопросов продолжают оставаться без ответа. Здесь белорусский бюджет неизменно стабилен.

Поэтому мы можем обещать, что нынешний год для экономики Беларуси в очередной раз станет годом наращивания долгов, неплатежей, запасов готовой продукции и налогов с населения. Стагнирует российская экономика, обречена на рецессию и белорусская. Будут уезжать врачи и другие специалисты, будет уезжать рабочая сила, сокращаться социальные обязательства государства. Известные проблемы белорусской авторитарной модели экономики будут только усугубляться.

УЗНАГОРОДА

Алеся Бяляцкага зноў вылучаюць на Нобеля

Польскія дэпутаты вылучаюць зняволенага беларускага праваабаронцу **Алеся Бяляцкага** на Нобелеўскую прэмію міру 2014 года.

Подпісы за вылучэнне супольна збіраюць дэпутаты ад дзвюх парламенцкіх партыяў — «Права і справядлівасць» і «Грамадзянская платформа». Аб гэтым паведаміла «Gazeta Wuborcsa».

Паводле інфармацыі выдання, подпісы за вылучэнне Бяляцкага на Нобелеўскую прэмію міру ўжо паставілі 160 дэпутатаў Сейма Польшчы.

«Так, як некалі «Салідарнасць» была ўзнагароджана Нобелеўскай прэміяй у асобе **Леха Валенсы**, так і абаронцы праваў чалавека ў Беларусі павінны быць узнагароджаны Нобелеўскай прэміяй міру ў асобе **Алеся Бяляцкага**», — перакананы дэпутат Адам Ліпінскі з партыі «Права і справядлівасць».

Кандыдатаў на Нобелеўскую прэмію міру можна вылучаць да 1 лютага.

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

Грудь под контролем

Последние 20 лет в Беларуси рак молочной железы занимает первое место среди всех онкологических заболеваний у женщин.

— Можно ли избежать рака молочной железы?
— Как правильно следить за здоровьем груди?
— Какие причины приводят к мастопатии?
— Правда ли, что рак груди — наследственное заболевание?
— Опасны ли операции по увеличению груди?
— Бывает ли рак молочной железы у мужчин?

На эти и другие вопросы ответит онколог-маммолог, онкохирург высшей категории медицинского центра «ЛОДЭ» Валерий Васильевич МОИСЕЕНКО.
Звоните во вторник, 28 января, с 13.00 до 14.30 по телефону: 328-68-41.
Присылайте свои вопросы заранее по электронной почте nv@promedia.by с пометкой «Прямая линия».

КОРОТКО

Если там будут представители Ирана...

Национальная сирийская коалиция — основная оппозиционная группа Сирии — заявила, что не будет участвовать в переговорах по разрешению кризиса в стране, если там будут представители Ирана, которых пригласил глава ООН Пан Ги Мун.

Начало проекта "Рига — культурная столица Европы 2014 года"

Красочными выступлениями, световыми шоу и многочисленными образовательными и развлекательными мероприятиями столица Латвии отметила начало проекта "Рига — культурная столица Европы 2014 года".

В Берлине проходит крупнейшая в мире агровыставка "Зеленая неделя — 2014"

Руководитель "Зеленой недели" Кристиан Герке может быть доволен: в Берлин в этом году съехались 1650 участников из 70 стран. На территории агровыставки яблоку негде упасть.

Названы номинанты на "Оскар"

Американская академия киноискусств объявила номинантов на премию "Оскар". В список претендентов в категории "Лучший фильм" вошли в этом году 9 кинолент.

Британский школьник стал самым молодым покорителем Южного полюса

Житель Бристольского района Льюис Кларк в субботу, 18 января, добрался до антарктической станции "Амундсен — Скотт", завершив тем самым свое путешествие к Южному полюсу, сообщает BBC News.

НАКАНУНЕ

Евросоюз отменил ужин с Путиным

Европейская сторона изменила традиционный формат саммита Россия-ЕС

28 января Владимир Путин приедет в Брюссель на проводимый дважды в год саммит с властями ЕС, несмотря на напряженность в отношениях с альянсом.

Однако в Брюсселе не ожидается встречи с Путиным. Саммит ограничится несколькими часами переговоров между Путиным и президентом Еврокомиссии Жозе Мануэлем Баррозу.

Ситуация не вернулась в обычное русло. После отказа Киева от соглашения ЕС Москва и Брюссель обменялись обвинениями во вмешательстве во внутренние дела Украины.

Хотя европейские власти неоднократно выражали свое недовольство по поводу действий России, ЕС остается в значительной степени зависимым от ее энергоресурсов и торговли с Москвой.

В то же время ЕС спровоцировал во Всемирной торговой организации спор с Россией по поводу обвинений в том, что она нелегально защищает своих автопроизводителей, а также начал расследование в отношении российского энергетического гиганта "Газпром", отмечает на сайте радио "Голос Америки".

Подготовил к печати Сергей ИВАНОВ.

ЧТО ТАМ, В КИЕВЕ?

Виктор Янукович выбрал для Украины белорусско-российский путь?

Свыше 100 тысяч человек собрались в Киеве на очередное "народное вече", чтобы выразить свой протест против принятых накануне законопроектов, ограничивающих права и свободы граждан.

Вскоре начались столкновения между участниками антиправительственных протестов, пытавшимися прорваться к зданиям правительства и парламента, и милицией.

Лидер партии "УДАР" Виталий Кличко подчеркнул, что сейчас ситуация в стране близка к гражданской войне. На фото и видеозаписях с Грушевского видно, что группы протестующих бросали бутылки с зажигательной смесью в милиционеров.

Массовые акции протеста в Киеве в воскресенье возобновились с новой силой после того, как в четверг большинство, которое в Раде составляло оппоненты Януковича, проголосовало за пакет законов, призванных затруднить уличные манифестации.

принят пакет репрессивных законов, во многом копирующих соответствующее российское законодательство, отмечают журналисты газеты.

Призывали искать ненасильственное, политическое решение кризиса. Глава миссии ЕС в Киеве Ян Томбинский обратился к протестующим с призывом не обострять ситуацию.

У СУСЕДЗЯУ

Лаўрэаты прэміі — «Эканамічная маліна»

Як паведамляе "Польскае радыё для замежжа", у Польшчы абвешчаны лаўрэаты прэміі «Эканамічная маліна» за 2013 год.

«Эканамічная маліна» — гэта антыпрэмія, якая прысуджаецца тым, хто аказвае найбольш негатыўны ўплыў на развіццё польскага прадпрыемства.

Лаўрэатамі за 2013 год сталі: былы віцэ-прэм'ер і міністр фінансаў Яцэк Растоўскі, Міністэрства фінансаў і кампанія «ERBUO».

Стратэгія для польскай анкалогіі

Да канца года ў Польшчы плануецца распрацаваць «Стратэгію для польскай анкалогіі».

Падобную стратэгію для анкалогіі прынялі каля 30 гадоў таму ў Злучаных Штатах Амерыкі.

У Польшчы пакуль шмат праблем у гэтай справе. Ёсць класная тэхніка, але яна часта проста ляжаць, бо заканчылася грошы з лімітаў на выкарыстанне абсталявання.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

За волю!

Іван БУДНІК

(Да падзей 1863—1864 гадоў на Гарадзеншчыне)

(Працяг. Пачатак у №13, 4.)

Колькасць склад атрада А.Лянкевіча, які ў тым жа годзе пастаянна хуцка папаўняўся. Праз дзень тысячкі з м.Азёры занеслі ў Парэчча, што ў мястэчку знаходзіўся "з шайкай в 500 чалавек Ленкевіч".

Мястэчка Азёры і далей з'яўлялася нейкай апорай у паўстанцаў. Усе слаі грамадства мястэчка: і ўладальнік маёнтка граф Леапальд Валцік, і шляхта, і дваровыя служачыя, і сяляне, і мяшчане, і сьвятары — падтрымлівалі паўстанцаў.

Мясцовыя жыхары дапамагалі паўстанцам і далучаліся да іх. Аб гэтым сведчыць факт вяртання з Сібіры Дамінік Іванавіч Глюк і Якаў Восіпавіч Гасперкі, сасланыя за ўдзел у паўстанні.

Самы дзейсны ўдзел у паўстанні прыняў спадчынік маёнтка Жуквецкі той жа Горніцкай воласці Віктар Гласка.

Атрад А.Лянкевіча ў поўным складзе або асобнымі групамі знаходзіліся ў Гродзенскім павеце, так і ў суседніх — Ваўкавысім, Слонімскаім, Аўгустоўскім і на поўдні Латвіі, падтрымліваючы сувязі з ташанымі атрадамі.

мя таго, у раёне захаваўся шмат памятных месцаў, звязаных з баявымі дзеяннямі паўстанцаў 1863 года.

Камацкі пераправа знаходзілася каля вёскі Камаца і выкарыстоўвалася паўстанцамі ў дзеяннях супраць царскіх войскаў. На крутым левым беразе Нёманы, насупраць Камаца, вёска Пескі і яе лясына выключалі былі зручнымі прыстанішчамі для паўстанцаў.

Мясцовыя жыхары дапамагалі паўстанцам і далучаліся да іх. Аб гэтым сведчыць факт вяртання з Сібіры Дамінік Іванавіч Глюк і Якаў Восіпавіч Гасперкі, сасланыя за ўдзел у паўстанні.

Царскія ўлады ў цэнтры і на месцах, выкарыстоўваючы тактыку «бізун і перніка», падзялялі і ўладаў, прымялі ўсе меры, каб не дапусціць пашырэння паўстання, утрыманне сялянскай масы ад выступлення.

асобныя групы ў многіх месцах карысталіся падтрымкай мясцовых жыхароў.

Паўстанцкія атрады і іх камандзіры набывалі баявы вопыт, удакладвалі тактыку, працягвалі стойкасць і вынаходлівасць.

Меры па падаўленні паўстання

Супраць паўстанцаў у Гродзенскім і суседніх павятах вялі баявыя дзеянні пяхотныя палкі: Калужскі, Неўскі, Пскоўскі, Велікалуцкі, Стараінгерманландскі, лейб-гвардыі Сямёнаўскі, Курляндскага полк уланды, Данскі 33-й казацкі полк.

Усярэдзіне 1863 г. у выніку рэпрэсій і карных ваісковых аперацый, прапанаваных мер з боку ўрада адбываецца спад баявых дзеянняў паўстанцаў і атрадаў.

Царскія ўлады ў цэнтры і на месцах, выкарыстоўваючы тактыку «бізун і перніка», падзялялі і ўладаў, прымялі ўсе меры, каб не дапусціць пашырэння паўстання, утрыманне сялянскай масы ад выступлення.

(Працяг на 6-й стар.)

Андрэй СЯРГЕЕЎ.

